

सद्योमुक्तिमुक्ताक्रममुक्तिप्रकारमाह यदीतिदशभिः यदितुपास्मेष्ठ्यं पदंप्रयास्यन्भवति वैहायसानांखेचराणांसिद्धानां यद्विहारंकीडास्थानम्
कीदृशम् अष्टावाधिपत्यानिअणिमाद्यैश्वर्याणियस्मिन् तदपिप्रयास्यन् कृगुणसन्निवाये गुणसमुदायरूपेब्रह्मांडे सर्वत्रेत्यर्थः तर्हिदेहत्यागावसरे
मनश्चेन्द्रियाणिचनत्यजेत् किंतुतैःसहैवतत्तल्लोकभोगार्थंगच्छेत् ॥ २२ ॥ यतःकर्मगतिवन्नयोगगतिःपरिच्छिन्नेत्याह योगेश्वराणांचिलोक्या
अंतर्बहिश्चमहर्लोकादिषुब्रह्मांडाद्वहिश्चगतिमाहुः अत्रहेतुः पवनस्यांतःआत्मालिङ्गशरीरंयेषामिति विद्याउपासना तपोभगवद्धर्मः योगोऽष्टांगः
समाधिज्ञानं तान्येभजंतितेषांयागतिस्ताम् ॥ २३ ॥ तामाहवैश्वानरमित्यष्टभिः विहायसाआकाशेन तत्रचब्रह्मलोकपथेनगतःसन् प्रथमंवैश्वानर
मग्न्यभिमानिनीदेवतांयाति केनोपायेन सुषुम्णयानाड्या साचदेहाद्वहिरपिविततास्तीत्याह शोचिषाज्योतिर्मय्या विधूतः त्यक्तःकल्कोमलो

यदिप्रयास्यन्पारमेष्ठ्यंवैहायसानामुतयद्विहारम् ॥ अष्टाधिपत्यंगुणसन्निवायेसहैवगच्छेन्मनसेन्द्रियैश्च
॥ २२ ॥ योगेश्वराणांगतिमाहुरंतर्बहिस्त्रिलोक्याःपवनांतरात्मनाम् ॥ नकर्मभिस्तांगतिमाप्नुवंतिविद्यातपो
योगसमाधिभाजाम् ॥ २३ ॥ वैश्वानरंयातिविहायसागतःसुषुम्णयाब्रह्मपथेनशोचिषा ॥ विधूतकल्कोथह
रेरुदस्तात्प्रयातिचक्रंनृपशैशुमारम् ॥ २४ ॥ तद्विश्चनाभित्वतिवर्त्यविष्णोरणीयसाविरजेनात्मनैकः ॥ नम
स्कृतंब्रह्मविदामुपैतिकल्पायुषोयद्विबुधारमंते ॥ २५ ॥ अथोअनंतस्यमुखानलेनदंदत्यमानंसनिरीक्ष्यविश्व
म् ॥ निर्यातिसिद्धेश्वरजुष्टधिष्ययंयद्वैपरार्ध्यंतदुपारमेष्ठ्यम् ॥ २६ ॥

येनसः काप्यसज्जमानइत्यर्थः उदस्तादुप
रिष्टाद्वर्तमानं हरेःसंबंधितारारूपंनारायणाधिष्ठितमित्यर्थः शैशुमारंचक्रं पंचमस्कंधेवक्ष्यमाणंशिशुमाराश्रयंज्योतिश्चक्रम् चक्रस्थानिआदि
त्यादिध्रुवांतानिपदानिप्रयातीत्यर्थः ॥ २४ ॥ तद्विष्णोःचक्रं विश्वस्यनाभिसूर्याद्याश्रयभूतम् आविष्टलिङ्गत्वान्नाभिश्चक्रस्यनबद्धत्वम् अतिवर्त्यअ
तिक्रम्य परतःस्वर्गिणांगत्यभावादेकएवनिर्मलेनलिङ्गशरीरेणब्रह्मविदांस्थानमन्यैर्नमस्कृतंमहर्लोकमुपैति यद्यस्मिन्विबुधाःमहाकल्पायुषोभृगव
दयः ॥ २५ ॥ अथोअनंतरंकल्पांतिसविश्वंत्रैलोक्यमतिशयेनददत्यमानंनिरीक्ष्य तत्राप्यूष्मप्राप्तेः यद्विपरार्धस्थापितत्पारमेष्ठ्यंपदंप्रति निर्याति
सिद्धेश्वरैर्जुष्टानिधिष्ययानिविमानानियस्मिन्तत् उदितिश्रेष्ठ्यंसूचितम् ॥ २६ ॥